

Retrobar l'espai i el temps a Palamós

Us voldria parlar de Palamós i del seu Museu de la Pesca. Un tema que queda plenament dins d'aquest interessantíssim moviment de salvació i conservació de les tradicions més recents a les nostres contrades. El fenomen de la museística de la nostra tradició local, amb tota la seva disparitat temàtica, en aquests últims anys no ha fet altra cosa que sortir a correu al carrer a recollir les restes i els trocets de la cultura dels nostres avis esmicolats per la «tramuntana» de la modernitat. «Cal salvar el que es pugui!!», criden els quatre romàntics de sempre que, tot fent de socorristes, han anat seleccionant les deixalles d'ací i d'allí per tal de crear els conegudíssims museus de la ciència i la indústria, de l'etnologia, del costumisme i de la pesca marinera. Així, objectes variadíssims han anat omplint vitrines, caixes i magatzems salvant-se i conservant la vida del generalitzat naufragi de la nostra tradició. D'aquesta

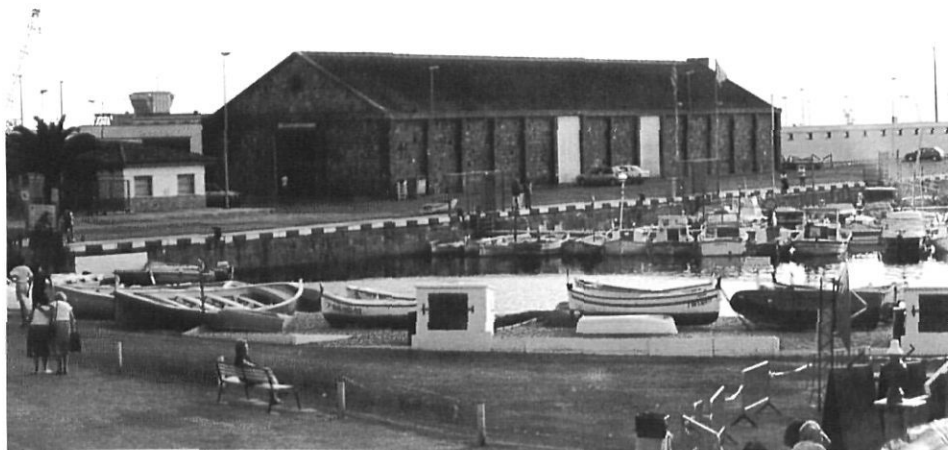
manera una part del nostre patrimoni local es troba, gràcies a Déu i a aquests voluntariosos, tancat a pany i clau a recés de la ferotgia de l'espai i el temps

despietats actuals. Però, què passa quan la paraula «salvació» és sinònim «d'enclaustració», «segrest» o bé «empresonament»? Segons les teories sobre les condicions que han sorgit de la mateixa vida, necessiten, com les persones, del seu espai peculiar i del seu temps propi per a viure, viure i viure. D'aquesta manera ja són molts els directors de museu que es comencen a estirar els cabells, sobretot els més *melenuts*, quan s'adonen que s'han convertit en magnífics directors de presons de la cultura. De forma indiscriminada, innocents objectes de conegudíssim valor s'han trobat engarjolats darrera dels barrots dels museus sense altre delictes que pertànyer a una tradició d'un espai i un temps que és ben diferent del nostre. I ara no voldria sermonejar en definicions sobre l'espai i el temps, com tampoc entrar en el problemàtic tema de la validesa de les presons, perquè aquest ni és el moment ni el lloc adequat; sinó més aviat m'agradaria comentar la situació actual gironina i fer-me ressò d'algunes veus molt puntuals a favor de la reinserció.

Els antics magatzems del Tinglado, al moll vell de Palamós: una possibilitat perduda de reinserció museística.

El cas del museu de la Pesca de Palamós és un bon exemple. La seva història arranca ja de principis de segle, dins l'àmbit pròpiament del coleccionisme palamosí, quan es van començar a recollir els objectes tradicionals propis del món del pescador de la Costa Brava. És el 1920 quan es crea el Cau de la Costa Brava, situat en un edifici arran de mar, com a centre d'activitats culturals de l'associació del mateix nom. Fins a 1987, entre moltes d'altres activitats, el Cau va arribar a recollir un important

Imatges de la platja i del port de Palamós al començament de segle.

catalogat i ordenat en els magatzems de Can Muntaner a punt de ser novament exposat en les noves instal·lacions, unes sales que en aquests últims mesos d'espera han servit com a

futur Museu de la Pesca. Fins i tot l'actual director, en Miquel Martí, apunta la idea de tornar les peces del museu altra vegada al mateix moll vell de Palamós per tal d'acostar aquests objectes al veritable àmbit del qual sortiren i així ser «un museu que expliqui la relació de l'home respecte al seu medi ambient i respecte a la seva capacitat d'interpretar i transformar el mar». Els antics magatzems del Tinglado, en el bell mig del port vell, segons Martí, donarien moltes més possibilitats de reinserció museística que les actuals instal·lacions de la Casa Muntaner en ple terra endins. Un port vell de Palamós que podria tenir l'espai i el temps adequat per copsar el món dels pescadors de la Costa Brava a mesura que l'estudiós, el visitant, el palamosí, el turista, el despistat... aniria passejant i dialogant amb la mar i els objectes que des de fa molts anys li han fet companyia.

fons d'objectes peculiars, tant d'àmbit local com exòtic d'altres països. És en aquest mateix any que, en desaparèixer l'entitat, el Cau de la Costa Brava es municipalitza i l'Ajuntament de Palamós adapta un dels magatzems de la Casa Muntaner, a la plaça dels Països Catalans, en una de les zones interiors del poble lluny del port i la platja, com a seu del futur museu. En l'actualitat el fons de l'antic Cau es troba totalment

espai polivalent d'exposicions de temes diversos d'àmbit pròpiament local. És precisament en aquestes circumstàncies, quan encara no s'ha acabat de muntar el museu de la Pesca de la Costa Brava, que pot ser un bon moment per reflexionar sobre la idoneïtat de les noves dependències. En aquest sentit són ja moltes les persones que voldrien un enfocament més dinàmic, més viu i d'una major presència, pel

RAMON RIPOLL

N. de la R.- En el número 166 de la Revista publicàvem el projecte museogràfic del Museu de Palamós, elaborat pel seu director, Miquel Martí.